

Informe en relació amb el Projecte d'ordre per la qual s'aproven, es modifiquen i es deroguen taules d'avaluació i accés documental

Antecedents

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni, en que es demana que l'Autoritat formuli les observacions que consideri oportunes sobre el Projecte d'ordre per la qual s'aproven, es modifiquen i es deroguen taules d'avaluació i accés documental, d'acord amb l'article 67 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Analitzat el Projecte d'ordre, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'emet l'informe següent.

Fonaments jurídics

I

(...)

II

En primer lloc, examinades les taules que s'aproven, d'acord amb el que estableix l'article 9 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents, incorporen el termini de conservació de cada sèrie documental. D'acord amb aquest article, un cop concloses les fases activa i semiactiva les taules d'avaluació han de determinar el termini de conservació en raó del seu valor cultural, informatiu o jurídic o, si escau, la seva eliminació.

Cal tenir en compte que, des del punt de vista del dret a la protecció de dades, les dades personals només es poden tractar durant el temps que sigui necessari per a la finalitat per a la qual han estat recollides. I no ofereix cap dubte el fet que la conservació de la informació ja constitueix en si mateix un tractament (article 3.c) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD).

En aquest sentit, l'article 4.5 de l'LOPD estableix el següent:

"Les dades de caràcter personal han de ser cancel·lades quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual han estat recollides o registrades.

No han de ser conservades de manera que permetin identificar l'interessat durant un període superior al necessari per a les finalitats d'acord amb les quals hagin estat recollides o registrades.

S'ha de determinar per reglament el procediment pel qual, com a excepció, atesos els valors històrics, estadístics o científics d'acord amb la legislació específica, es decideixi el manteniment íntegre de determinades dades”.

Ara bé, cal tenir en compte que en matèria de protecció de dades la cancel·lació de la informació no dona lloc a la seva destrucció sinó només al cessament en la seva utilització i al seu bloqueig: *“La cancel·lació implica el bloqueig de les dades, consistent en la identificació i reserva d'aquestes dades amb la finalitat d'impedir-ne el tractament excepte per posar-les a disposició de les administracions públiques, jutges i tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament i només durant el termini de prescripció de les responsabilitats esmentades. Transcorregut aquest termini s'ha de procedir a la supressió de les dades.”* (article 5.1.b) del Reglament de desplegament de la LOPD (RLOPD), aprovat pel Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre).

L'establiment d'un termini a partir del qual procedeix l'eliminació de la informació constitueix doncs, des del punt de vista del dret a la protecció de dades, una garantia per evitar que el tractament i, si escau el bloqueig, s'estengui més enllà del que requereix la finalitat per a la qual es va recollir la informació.

Per altra banda, també cal tenir en compte que l'article 89.1 del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), aplicable a partir del 25 de maig de 2018, disposa el següent:

“El tratamiento con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos estará sujeto a las garantías adecuadas, con arreglo al presente Reglamento, para los derechos y las libertades de los interesados. Dichas garantías harán que se disponga de medidas técnicas y organizativas, en particular para garantizar el respeto del principio de minimización de los datos personales. Tales medidas podrán incluir la seudonimización, siempre que de esa forma puedan alcanzarse dichos fines. Siempre que esos fines pueden alcanzarse mediante un tratamiento ulterior que no permita o ya no permita la identificación de los interesados, esos fines se alcanzarán de ese modo.”

Caldrà doncs tenir en compte no només el període de conservació establert, sinó també el principi de minimització i especialment la possibilitat de seudonimització (cal recordar que les dades seudonimitzades segueixen essent dades de caràcter personal), a l'hora d'establir el període de conservació.

Tot i que en el moment d'emetre aquest informe no s'ha disposat de la Memòria del Projecte d'ordre que permeti analitzar l'adequació dels motius culturals, informatius o jurídics que poden justificar la conservació de la informació, en general els terminis establerts no sembla que s'oposin a les esmentades necessitats derivades de la normativa de protecció de dades. No obstant això, convé fer algunes observacions respecte algunes taules. Pel fet que no s'indica el codi de cadascuna d'elles ens referirem al número d'expedient que figura a l'annex 1 del Projecte.

A l'expedient CNAATD 11/2016 –Sèrie: *Pla de rehabilitació de les mutualitats de previsió social*- es preveu la conservació permanent de la informació i que hi poden haver dades personals especialment protegides. Sens perjudici que no és clar, pel tipus d'expedient quines dades podrien tenir aquesta consideració, la normativa de protecció de dades atribueix una protecció reforçada a aquestes dades en relació amb tots els principis i garanties de la LOPD, entre d'altres, la necessitat de justificar la conservació d'aquestes dades un cop acomplerta la finalitat que va legitimar la seva recollida.

L'article 41 de la Llei 10/2003, de 13 de juny, sobre mutualitats de previsió social preveu la presentació d'un pla de sanejament o rehabilitació d'aquestes mutualitats davant l'existència d'una situació deficitària que reculli, entre d'altres, les mesures financeres i administratives que els serien aplicables. D'acord amb això, en principi, no sembla per tant que puguin haver-hi dades especialment protegides vinculades a persones individualment considerades que sigui necessari conservar permanentment.

En l'expedient CNAATD 31/2016 –Sèrie: *Expedients de sol·licituds d'indemnitzacions per responsabilitat patrimonial*, no sembla clara l'apel·lació a la “*relevància social*” per justificar la conservació permanent.

III

D'acord amb el que disposa l'article 34.4 de la Llei 10/2001, les taules d'avaluació documental que se sotmeten a informe recullen també el règim d'accés aplicable en cada cas.

L'Autoritat, en anteriors informes (PD 8/2015 i PD 15/2015), va posar de manifest que la previsió que resulta de les taules opera només a títol orientatiu, atès que d'acord amb el règim establert tant per la Llei estatal 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant Llei 19/2013), com per la llei catalana de transparència (Llei 19/2014), la possibilitat de donar accés o no a un document no dependrà de la forma com es reculli en aquest apartat de la taula d'avaluació documental, sinó de la existència d'algun límit aplicable dels previstos per aquestes lleis esmentades o per altres normes amb rang de llei.

Des de la perspectiva de protecció de dades, l'accés per part de tercers, diferents de l'afectat (art. 3.e) LOPD) a dades personals, suposa una comunicació de dades que ha d'estar sotmesa al règim general de l'article 11 de la LOPD, segons el qual les dades personals només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat, el qual no és necessari quan la cessió està autoritzada en una llei. Per tant, als efectes de donar accés a dades personals contingudes en la documentació de les TAD, caldrà tenir en compte aquest règim general i, a manca de consentiment, la concurrència de l'habilitació legal corresponent.

En les taules però, es recull una primera orientació que, sens perjudici que la resolució de les peticions concretes requereixi analitzar les circumstàncies concurrents en cada cas, ofereix una primera informació sobre el règim aplicable.

A la vista però de les previsions que es recullen en aquest apartat en les diferents taules que s'aproven, convé fer unes observacions de caràcter general.

En moltes taules es fa menció a que la documentació tractada pot contenir dades personals que no són especialment protegides, com ara, en els expedients CNAATD 83/2011 –Sèrie: *Registre d'accés de persones externes a dependències administratives-*, CNAATD 31/2011 –Sèrie: *Gestió dels certificats digitals-*, CNAATD 32/2011 –Sèrie: *Validacions de certificats digitals idCAT*. En la mesura del possible es podria especificar quines categories de dades es tracten. Això permetria precisar no només la conservació de la informació, sinó també el règim d'accés en cada cas.

El règim d'accés establert a les Lleis 19/2013 i 19/2014 es basa en l'existència d'una regla general, l'accés a tota la informació pública i uns límits que poden comportar una limitació d'aquesta possibilitat d'accés. És a dir la concurrència d'algun dels límits no comporta de manera automàtica que l'accés hagi de ser parcial.

Atès que en elaborar aquest informe no es disposa d'una memòria que descriu detalladament les dades o categories de dades incloses a cada taula no sembla que es pugui fer una anàlisi més concreta de cadascuna d'elles, tot i que els termes generals en què es recull a les diferents taules el règim d'accés excusaria també de fer aquesta anàlisi.

En qualsevol cas, sí que s'observa algunes expressions que poden generar alguna confusió:

Així, per exemple l'expedient CNAATD 30/2015 –Sèrie: *Expedient de l'infant i de l'adolescent-*, s'indica que és de “*accés restringit, sens perjudici d'accés parcial si concorre algun límit*”, la CNAATD 83/2011 –Sèrie: *Registre d'accés de persones externes a les dependències administratives-* i també en d'altres (CNAATD 23/2015, CNAATD 24/2015, CNAATD 25/2015, CNAATD 26/2015, CNAATD 33/2016, CNAATD 56/2016, CNAATD 57/2016, CNAATD 58/2016, CNAATD 15/2014, CNAATD 16/2014, CNAATD 15/2015, CNAATD 31/2016 o CNAATD 26/2016) l'expressió “*accés restringit, sens perjudici d'accés parcial si concorre algun límit*”, no resulta gens aclaridora perquè l'expedient és d'accés restringit per l'existència d'algun límit. La possibilitat que l'accés sigui parcial no pot dependre de que concorre algun límit.

En altres expedients, com ara l'expedient CNAATD 34/2016 –Sèrie: *Registre d'expedients d'autorització per al treball de menors de 16 anys en espectacles públics* o CNAATD 38/2016 –Sèrie: *Auditories a empreses públiques, organismes autònoms, societats anònimes, consorcis i fundacions-*, es preveu l'accés restringit, sense perjudici d'accés parcial si no resulta informació distorsionada o sense sentit. Si l'aplicació d'un límit requereix l'accés restringit o parcial, no sembla que el fet que la informació resultant sigui distorsionada o sense sentit, pugui portar a canviar el règim d'accés, sens perjudici de la possibilitat prevista a l'article 25.2 de la Llei 19/2014.

També, a l'expedient CNAATD 11/2016 –Sèrie: *Pla de rehabilitació de les mutualitats de previsió social-*, a l'apartat sobre la vigència de la restricció només es recull parcialment l'article 36.1 de la Llei 10/2001. Sembla que s'hauria de recollir tots els supòsits que s'hi preveuen.

Per altra banda, cal tenir en compte que l'article 22.2 de la Llei 19/2014 estableix el següent:

“Els límits del dret d'accés a la informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació.”

Així, d'acord amb la Llei 19/2014, els límits només tenen caràcter temporal *“si així ho estableix la llei que els regula”*.

Per tot això es fan les següents,

Conclusions

Examinat el Projecte d'Ordre per la qual s'aproven, es modifiquen i es deroguen taules d'avaluació i accés documental, es considera adequat a les previsions establertes a la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal, sempre que es tinguin en compte les consideracions fetes en aquest informe.

Barcelona, 28 de juliol de 2017